

SUBSIDIABILITEIT VAN LANDBOUWAREAAL

Campagne 2022

////////////////////////////////////
Een correcte aangifte van uw bedrijfsareaal is essentieel. In deze fiche krijgt u duiding over de basisbegrippen landbouwareaal, landbouwactiviteit, minimumactiviteit, landbouwperceel en subsidiabele oppervlakte. Daarnaast wordt een schematisch overzicht gegeven van welke gronden en landschapselementen behoren tot het landbouwareaal en welke niet.

1 EEN 'LANDBOUWAREAAL'

Een landbouwareaal is om het even welke grond die wordt gebruikt als bouwland, als blijvend grasland en blijvend weiland, of voor blijvende teelten.

2 'LANDBOUWACTIVITEIT' EN 'MINIMUMACTIVITEIT'

Een landbouwactiviteit is:

- ▶ Landbouwproducten produceren, fokken of telen, inclusief het oogsten, het melken, het fokken van dieren, en het houden van dieren voor landbouwdoeleinden;
- ▶ Een landbouwareaal in een staat houden die begrazing of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan activiteiten op basis van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines = braakliggend land met minimumactiviteit;
- ▶ Een minimumactiviteit verrichten op landbouwarealen die in een voor begrazing of teelt geschikte natuurlijke staat worden behouden = natuurlijk grasland met minimumactiviteit.

De minimumactiviteit voor braakliggend land bestaat uit elk van de volgende maatregelen:

- ▶ Het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel moet blijven liggen EN;
- ▶ Het tegengaan van verbossing door houtopslag te beperken. Dit betekent dat verbossing door houtachtige gewassen die hoger zijn dan anderhalve meter voorkomen moet worden door te maaien of door een andere geschikte beheersmaatregel toe te passen.

De verplichting om het maaisel te laten liggen geldt niet wanneer de landbouwer aan de hand van een (gebruiks-) overeenkomst kan aantonen dat het afvoeren van het maaisel om ecologische redenen noodzakelijk is¹.

¹ Een 'gebruiks-)overeenkomst' is een schriftelijke overeenkomst die een landbouwer sluit met een overheid, vereniging of rechtspersoon, met het oog op het realiseren van milieu- of natuurdoelstellingen op grasland of bouwland waarop de overeenkomst betrekking heeft. Het kan onder meer gaan om een overeenkomst met een gewestelijke overheid (het Departement Landbouw en Visserij, het Agentschap voor Natuur en Bos, ...) of met lokale overheden zoals gemeenten en provincies. Het kan ook gaan om een overeenkomst met een vereniging of rechtspersoon, zoals bijvoorbeeld een natuur- of milieuorganisatie (Natuurpunt, de Regionale Landschappen, ...). Een landbouwer moet de overeenkomst te allen tijde kunnen voorleggen bij controles.

De minimumactiviteit voor natuurlijk grasland bestaat uit één van de volgende maatregelen:

- ▶ Het jaarlijks (voor 1 oktober) maaien, waarna het maaisel wordt afgevoerd² OF;
- ▶ Het laten begrazen van de percelen door runderen, schapen, geiten of hertachtigen.

3 'LANDBOUWPERCEEL'

Een landbouwperceel is een aaneengesloten stuk grond dat door een landbouwer is aangegeven en dat niet meer dan één enkele teelt omvat of dat wordt begrensd door een agromilieumaatregel of beheerovereenkomst.

De minimumgrootte van een landbouwperceel dat aangegeven mag worden en waarvoor betalingsrechten aangevraagd kunnen worden, bedraagt 0,01 hectare.

4 'SUBSIDIABELE OPPERVLAKTE'

Een subsidiabele oppervlakte is:

- ▶ Ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit;
- ▶ Beboste gebieden die vallen onder het 'Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)'.

Tijdelijke niet-landbouw gerelateerde activiteiten op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:

- ▶ De activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het kalenderjaar in kwestie;
- ▶ Op het perceel kan na elke niet-landbouw gerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

5 TYPES AREALEN EN AANGIFTE IN UW VERZAMELAANVRAAG?

Als actieve landbouwer moet u jaarlijks alle landbouwpercelen op het bedrijf, en ook niet-landbouwareaal waarvoor u steun aanvraagt, aangeven in de verzamelaanvraag.

Het schema op de volgende pagina geeft een overzicht van de gronden die al dan niet tot het bedrijfsareaal of tot het landbouwareaal behoren.

² In afwijking van het eerste lid geldt een tweejaarlijkse maaiverplichting op natuurlijke graslanden waarop een beheerovereenkomst van toepassing is.

Bedrijfsareaal - Subsiidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsiidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
Gronden met productie	> 100 bomen/ha	Heide	Tuinen
Braakliggend land met minimumactiviteit	Braakliggend land zonder minimumactiviteit	Tuin met hoogstamboomgaarden	Niet-begraasde dijken en bermen
Natuurlijke graslanden met minimumactiviteit	Natuurlijke graslanden zonder minimumactiviteit	Begraasde niet- landbouwgrond	Niet-begraasde parken
Gronden met ≤ 100 bomen/ha (indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale densiteit van bomen)	Kerstbomen	Gronden waarop bedrijfsgebouwen staan die niet gebruikt worden voor de teelt van gewassen en gronden van de omliggende niet- bebouwde delen van het landbouwerf	Niet-begraasde openbare plaatsten
Containers in volle grond	Container- en substraatteelt	Gebouwen	Gazons
Landschapselementen gelegen op subsiidiabel areaal: ▶ Poelen ≤ 0,10 ha ▶ Houtkanten ≤ 10 m breed ▶ Akkerranden ▶ Heggen ≤ 2 m breed ▶ Sloten ≤ 2 m breed ▶ Geïsoleerde bomen ▶ Bomenrijen ▶ Bomengroepen ≤ 0,01 ha ▶ Hoogstamboomgaarden	Vlaamse lijst van niet- subsiidiabele gronden: ▶ Volkstuinparken ▶ Safety zones/landingsbanen ▶ Begraasde bermen ▶ Begraasde parken ▶ Begraasde openbare plaatsen ▶ Grondstroken die langs waterlopen, wegen, bossen, serres en gebouwen liggen en die niet geschikt zijn voor landbouwactiviteiten	Sloten > 2 m en ≤ 6 m breed	Brandgangen

Bedrijfsareaal - Subsiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
	vanwege hun onverenigbaarheid met de gangbare landbouw op basis van historische achtergrond, de ligging of het gebruik ervan		
Bossen (aangelegd onder PDPO)	-	Bomengroepen > 0,01 ha en ≤ 0,30 ha	Poelen > 0,10 ha
-	-	Niet-landbouwgrond om te laten certificeren voor biologische productie (vb. wildpluk)	Sloten > 6 m breed
-	-	-	Hagen > 2 m breed
-	-	-	Houtkanten > 10 m breed
-	-	-	Bomengroepen > 0,30 ha
-	-	-	Bossen (niet aangelegd onder PDPO)
-	-	-	Gronden die op basis van hun ligging, historische achtergrond, beperkte beschikbaarheid voor landbouwactiviteiten of de aanwezigheid van vaste inrichtingen, onmiskenbaar en blijvend voor andere primaire doelstellingen gebruikt worden dan de landbouwactiviteit. Die primaire doelstelling sluit niet noodzakelijk uit dat

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
			landbouwers op die gronden bepaalde onderhoudswerkzaamhede n of landbouw gerelateerde nevenactiviteiten uitvoeren

U moet alle landbouwareaal aangeven in uw verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele areaal;

- ▶ Het niet-landbouwareaal moet u in volgende gevallen aangeven:
 - > Alle gebouwen die behoren tot uw bedrijfsareaal;
 - > Al uw niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
 - > 'Heide' enkel wanneer dit areaal wordt begraasd;
 - > 'Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (ecologisch aandachtsgebied) hoeft u nooit afzonderlijk aan te geven, deze maken immers deel uit van het Grootschalig Referentiebestand van het Agentschap Informatie Vlaanderen;
 - > Alle 'Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare' (ecologisch aandachtsgebied) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u ter beschikking heeft;
- ▶ Alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen mag u niet aangeven in uw verzamelaanvraag.

Aanvullende definities bij het schema in deze fiche (alfabetisch)

Term	Definitie
Akkerrand	Een strook landbouwgrond , grenzend aan bouwland
Berm	Een strook grond, meestal een grasstrook, die de scheiding vormt tussen wegeninfrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, fietspaden of trottoirs, aan de ene kant en een andere vaste grens, zoals een waterloop, een talud of een eigendomsgrens, aan de andere kant.
Blijvend grasland	Zie hiervoor de fiche 'Vergroening – Blijvend grasland'.
Blijvende teelt	Niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en korte-omloophout.
Bomenrij	Een lijnvormig vrijstaand landschapselement, bestaande uit minstens drie bomen in één rij geplant met maximaal twintig meter tussen de stammen.
Bouwland	Grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of daarvoor beschikbaar is, maar braak ligt, ongeacht of die grond zich al dan niet onder een kas of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.
Braakliggend land	Bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt (zwarte braak) ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten (aanbrengen van een faunamengsel). Percelen met gras als hoofdteelt of nateelt in de voorgaande campagne kunnen enkel als braakliggend land beschouwd worden op voorwaarde dat het grasland wordt ingewerkt voor de start van de braaklegging. Een perceel dat in de verzamelvraag is aangeduid als blijvend grasland (BG-status) kan in hetzelfde campagnejaar niet aangegeven worden als braakliggend land. Braakliggend land is slechts subsidiabel indien er een minimumactiviteit op plaats vindt.
Groep van bomen	Bomen in groep met overlappende kruinen. Een groep van bomen heeft een maximale oppervlakte van 0,30 hectare.
Haag of heg	Een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en de doorkijk en doorgang belemmeren. Een haag of heg is overal minder dan 2 meter breed.
Heide	Gronden met dwergstruikenformatie, gedomineerd door struikheide of dopheide, zonder of met weinig bomen en struiken en met een doorgaans goed ontwikkelde moslaag.
Houtkant	Een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook die bestaat uit struiken of uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant is maximaal 10 meter breed.
Houtwal	Een houtkant die op een verhoging ligt.
Korte-omloophout	Korte-omloophout of hakhout met een korte omlooptijd is een areaal beplant met meerjarige houtgewassen waarvan de wortelstokken of stronken na de oogst in de grond blijven en die in het daaropvolgende seizoen nieuwe scheuten vormen. De omlooptijd (dit is de tijd tussen het aanplanten en de eerste oogst of tussen elke oogst) is daarbij beperkt. Om subsidiabel te zijn bedraagt deze omlooptijd maximaal 8 jaar.

Term	Definitie
Poel	Een geïsoleerd watervlak, in een natuurlijke laagte, in een uitgraving of in een geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen. Een poel heeft een maximale oppervlakte van 0,10 hectare.
Natuurlijk grasland	Gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van veronkruiding.
Sloot	Een waterloop in een natuurlijke of aangelegde laagte, van maximaal 6 meter breed en geschikt voor afvoer van water. Waterlopen met betonnen wanden worden niet als sloot beschouwd.

6 MEER INFORMATIE

Op de website van het Departement Landbouw en Visserij (landbouwbeleid EU, gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) 2020) vindt u onder '[Informatiefiches per onderwerp - 2022](#)' per maatregel informatiefiches met de meest recente informatie.

Voor bijkomende informatie kunt u terecht bij uw buitendienst van het Departement Landbouw en Visserij. Alle contactgegevens vindt u terug in de tabel 'Contactadressen Departement Landbouw en Visserij en andere beheerdiensten' op de webpagina '[Tabellen](#)'.

Kunstmatige creatie van voordelen

Iedere vorm van bedrijfsorganisatie of aangifte die artificieel opgezet wordt met het oog op het veilig stellen van steunbetalingen of het verkrijgen van meer betalingen, evenals het ontlopen van verplichtingen zoals vergroening, randvoorwaarden,... wordt beschouwd als 'het kunstmatig creëren van voorwaarden om een voordeel te verkrijgen' conform artikel 60 van verordening (EU) nr. 1306/2013. Deze beoordeling zal over campagnes heen gebeuren en kan aanleiding geven tot correctieve acties.

Disclaimer

Het Vlaams Gewest heeft deze fiches met de meeste zorg en nauwkeurigheid opgesteld op basis van de meest actuele beschikbare informatie. Het Vlaams Gewest kan evenwel geen enkele garantie geven omtrent de juistheid of de volledigheid van de informatie in deze fiches. U mag deze informatie niet als een persoonlijk, professioneel of juridisch advies of een equivalent daarvan beschouwen. Het Vlaams Gewest/de Vlaamse Gemeenschap kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor schade die u zou ondervinden door het gebruik van de informatie die in deze fiches/website is opgenomen.